

Vsame se je namrežh en kvintelz is likarne ali apoteke; ta fhtupa se dene v kako fkledizo, in sraven se pol kosarza mleka perlije, in s kakim zvekam dobro smefha. To se postavi fthurkam na perloshen kraj, kateri od tega grosno radi pijejo, in vfi, ki so pili, pozepajo. Ta pomozhik se tako dolgo ponavlja, dokler ni ta marzhef popolnoma pokonzhan. — Ravno ta pomozhik je dober tudi soper podgane, kjer se pa vezh, namrežh dva kvintelza od te fhtupe vsame; tadaj se v kaki fkledizi s pol polizha turfhizhne moke dobro smefha, potem se pozhafi voda perliva in sopet mefha, tako de se ljupilo (pop) naredi, ki se potlej podganam nastavi. — r.

(Prav dober klej ali kit) sa pezhí masati se naredí, zhe se s prav drobnim péfkam toliko firupa smefha, de je ta smef kakor testo. Kadar se pofufhi, je terd ko kamen in ne krufhi se, kakor vezhdel drugi. Zhe je pezh bela, se ta rjavkasti klej po tem lahko s apnam pobéli.

Dober svèt sa puftni zhaf.

Hozhefh u sakon stopiti,
Hzherko sa sheno dobiti,
Mamko poprej
Dobro poglej!
Je mamka le pridna sheniza,
Bo hzherka nje prava defniza.

L—z.

Osnanilo.

(Nove molitevške bukve:) MALI ROSHNI VERTIZ ali Molitve v vfih posebnih zhafih, perloshnostih in potrebah sa mladost. Špifal P. Hitzinger. — V Ljubljani. 1843.

Kar bi té bukvize snalo mladósti pred drugimi perporozhiti, je posebno to, de se v njih bôlj obilno kakor v dosdaj isdanih najdejo sbrane molitve, s kterimi se samore mladi kristján ne le v navadnih, ampak tudi v posebnih svétih opravilih s svojo zerkvjo fkleniti. Sraven navadnih molitev sa sjutrej in svezhér, k f. mafhi, k fpovedi in f. obhajilu i. t. d. namrežh, fo v njih tudi molitve sa posebne ure dnéva, ob kterih zerkv opominja; sa vfe svete zhafe in sapovédane prasnike; sa ívétí vezhér, veliki teden, sa prozefije — dalje sa f. sakramente f. kersta, f. birme, f. ólja; sa shégne zerkvene, kakor k shégnu s f. réfhnjim Teléfam, k shégnu vóde, svézsh, lesá i. t. d.; sa spomin in o pokópu mertvih; tudi fhe druge posebne molitve; in krishev pot. Molitve fo bôlj kratke in po sapopadku lepó sversténe; vsete vezhidel is zerkvenih molitev; in kjer je red kterih molitev v katekismih bolj na tanjko rasloshèn, fo tudi po tém obravnane, kakor molitve sa sjutrej in svezhér, k fpovedi in f. obhajilu; tako de gré po enih stopinjah katekistem in molitevne bukve. — Beféda je v njih sloshna in vfakimu umna; tudi zéna ne draga. Veljajo namrežh terdó svesane 15 krajzerjev; nekoliko poslzhéne in s noshnizami 20 krajzerjev, s usnjatim herbtam 24 krajzerjev, vfe uínjate 30 krajzerjev; in s slatim obréskam in lepo poslzhéne 1 goldinar. Na prodaj fo per g. Leopoldu Kremsharju, bukovesu pod Tranzho v Ljubljani.

Ijiva, je apotékarjem ojfiro prepovédano, jo vfakimu prodajati, rasun zhe jo sdravitel sa potrebnó sposná in sapifhe; savoljo tega je treba varno s njo v zaker hoditi, in je ne s rokami perjemati, ampak jo vfelej rajfhi s kakim lesam ali zvekam mefhati, in ko bi bilo od nje kaj na roko perfhlo, se dobro omiti, tudi, ko bi je kaj ostalo, v semljo sakopati. Pa tudi se mora pasiti, de do nastavljene misfhize kaka druga shival ne pride, postavim, kokofhi, pí i. t. d., kir jih umorí.

(Podóbe ilirfke nófhe.) Ljubljankimu zhafofifu, v nemfhkimu jesiku pifanimu, ki se mu „Carniolia“ (Krajnfhniza) pravi, fo jeli nófhe Ilirzov in Ilirjank perkladati. Od noviga léta fmo jih dobili she dvoje obrasov, in na vfakimu obrasu je po dvoje oféb (perfhon). Na pervim obrasu fta kmet in kmetiza, takó napravljena, kakor se vezhidel okoli Tolmazhoviga sa Ljubljano nofijo; na drugim fta pa mosh in shena, taka, kakorfhne okoli Šmlednika vidimo.

Sarèf, vfe podóbe, ki fmo jih do sdaj dobili, fo prav lizhno in umno srifane; kar je pa per takimu delu nar gorfhi, de fo ravno take, kakor se moshaki in shènfke v teh krajih nofijo. Po taki nofhi se Krajnz she od delezsh sposna! Ako ravno ni morebiti vfe tako na tanjko srifano, kakor bi imélo biti, jim mende vunder nizh posebniga ne manjka, zhefar bi se grajati dale. Temu pa, kdor jih graja, in rezhe, de nifó po godu, de jim tega ali uniga manjka, bi rekel: Perjatel! ali ne vesh, de fo te podóbe le sa nek zhafofif srifane in napravljene, ne pa sa ogléd v kaki zefarfki - kraljevi galariji. Drugimu bi pa djal, de naj pomifli, kakó naglo se krajnfka nofha spreminja in pazhi, fkorej lih takó, kakor v kakofhni drugi desheli; javalne vfa-kiga pol léta se nekoliko tudi Krajnzi drugazhi nofijo.

Namen teh podób pa ni drugi, kakor obléko ali nófho terdiga Krajnza pokasati in sa prihodne zhafe ohraniti, ne pa, kakor se je po nemfhki ali drugi obléki in fhegi pazhiti jel. Ktéri úmen in sveden zhlovek bo tadaj v podóbah vfefkosi le tega grajal, kar se dan danafhen le po redkama vidi? —

Rekel bi po svoji rasumnofti, de jih bo vfaki verli domorodez s posebnim vefeljem sprejel, in sheljil fi bo, de bi jih tudi po goftama po zeli ilirfki desheli dobivali; naj jih graja Peter ali Pavl, kolikor hózhe, nizh ne dé, blagi in rasúmni Krajniz jih vunder le povfod zhiíla, in rad sprejema, kir fi misli:

Gotovo tifti fad nar flabji ni,

Kamur ferfhen vfefkosi rad letí!

Tiftimu pa, kdor fi nad vfako rezhjo jesik brufi, vfiga graja in zherti, bi s unim únnim mosham rekel: „Gospod Bog ima vfe forte ljudi na svétu. Nektéri imajo golo dopadajenje, drugim vefelje kaliti, in grajati od kraja vfe, naj bo fhe takó koriftniga kaj. Delaj, kar in kakor hozhefh, nikoli jim ne bofh vftregel. Le frezha je, de se taki hudobneshi urno sposnajo, lih tako, ko ptizhi po petju, in de jih nimajo perjatlov dovelj. — Taki sabavljivzi fo, ko polétne muhe, kamur se ta marzhef le vfe-de, vfelej sapufti zherne pike sa fabo, in ti druge fhkode ne persadene, kakor tó, de morafsh sa njim vfefkosi zhediti.“ — Blagi mosh je pravizo govoril!

Zéna imenovanih podób s zhafofifam vréd sa pol léta ni vezhi ko 3 goldinarje, zhe se v Ljubljani fprejemajo — po pofhti poflane fo pa nekaj drashji.

Kmetovski pregovori za mesec SVEČAN,

(ki ima letas 29. dni. Dan v temu mescu raste od 9 ur in 34 minut — do 10 ur in 56 minut).

V tem mescu je po starim pregovoru večidel še velik mraz:

Ko pride Svečnica — maji od strehe svečica. — Matija led razbija — če ga ni, ga naredi. — Ak prezgodaj sneg skopni, — ojster mráz na to sledi. — Če ptiči so vjeti zlo tolsti, mastnati, — bo dosti snega še in mraza prestati. — Ak je na Svečnico lepo in jasno, jazbec v jazbini ostane, kir čuti, de ima zimski mraz še nastopiti; ak je pa gerdo, sneževno in deževno vreme,